

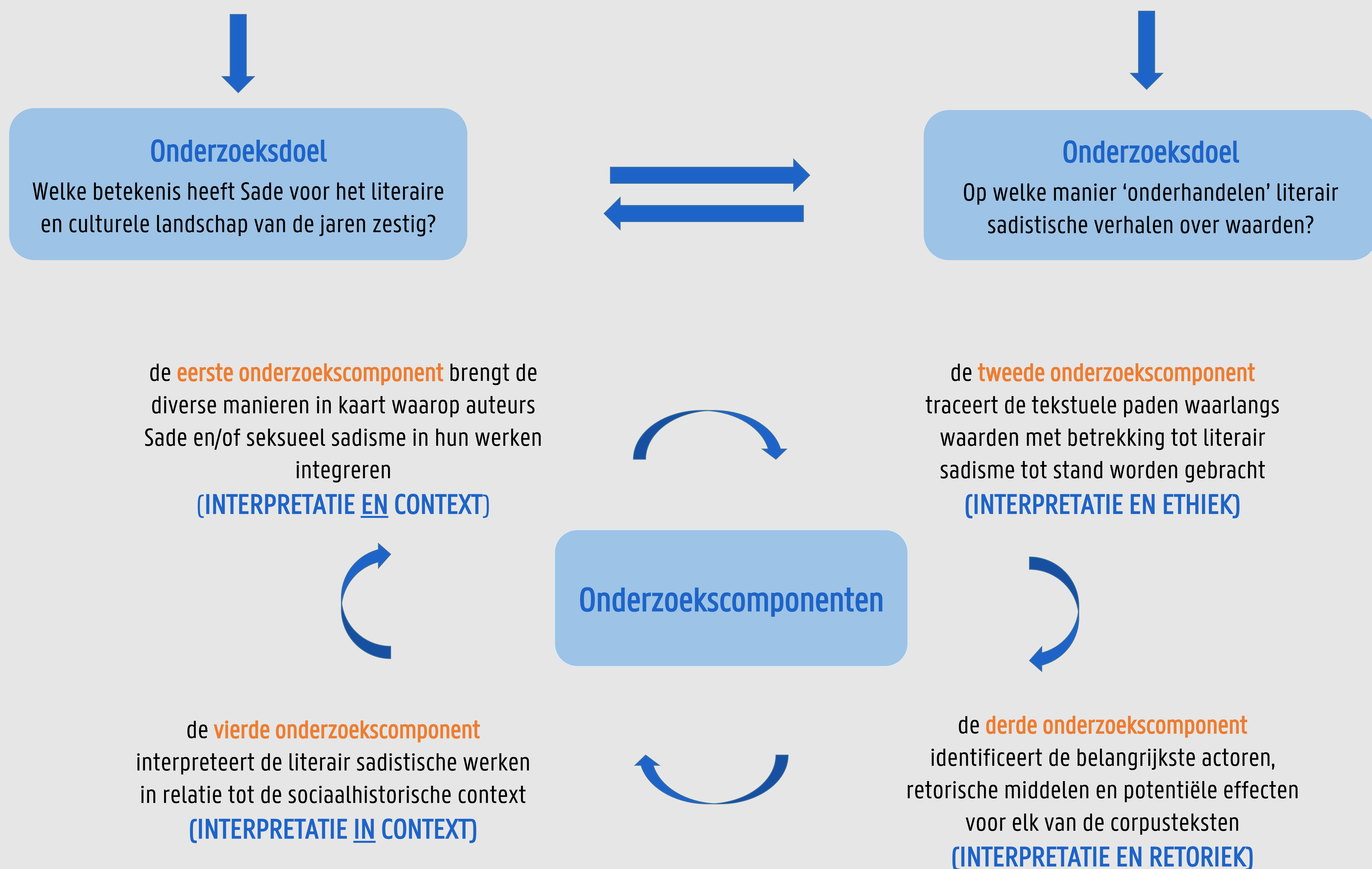
HERMEN-ETHIEK: EEN ETHISCH-NARRATOLOGISCHE INTERPRETATIE VAN SEKSUEEL SADISTISCHE VERHALEN

literair sadisme tijdens de jaren zestig

- Parallel aan de opkomst van pornografische literatuur, wordt de Franse schrijver-filosoof D.A.F. **Markies de Sade** tijdens de jaren zestig in de Nederlandstalige literatuur ontvangen. Sade staat bekend om zijn **libertijnse** romans, die extreme seksuele vrijheid propageren en een antiklerikale boodschap uitdragen.
- Nederlandstalige schrijvers zoals **René Gysen, Claude Krijgelmans, Jan Walravens, Freddy De Vree, Louis Paul Boon** en **Chris Yperman** interageren met de literaire en filosofische erfenis van Sade. Dat veel van die schrijvers met het experiment verbonden zijn, doet vermoeden dat Sade ideeën en verbeeldingsschema's belichaamde waarmee experimentele schrijvers hun literaire en maatschappelijke opvattingen vormgeven.
- De receptie van Sade krijgt hoofdzakelijk gestalte in drie types tekst: **essays, romans** en **vertalingen**.

Wat is ethische narratologie? Welke rol speelt hermeneutiek daarin?

- **Ethische narratologie** is een geavanceerde tak binnen de studie van verhalen en vertellen die gebaseerd is op de premisse dat vertelstrategieën ethische implicaties hebben (Müller 2008).
- Ethische narratologie beschouwt literatuur als een **speelveld**, waarin normen en **waarden geëvalueerd** en **geïnterpreteerd** worden door diverse narratieve actoren zoals personages, vertellers en lezers (Korthals Altes 2014).
- Het ontstaan ervan kan gesitueerd worden in de **ethical turn** in de literatuurwetenschap tijdens de jaren tachtig.
- De taak van de lezer om de verschillende posities en stemmen in een tekst te interpreteren, wordt door Korthals Altes aangeduid als een **onderhandelingsproces**.
- **Hermeneutiek** speelt een centrale rol binnen de ethische narratologie, aangezien lezers verschillende en soms conflicterende stemmen en (waarden)posities in een tekst moeten balanceren (Herman & Vervaeck 2009).

Een (meta-)hermen-ethische benadering van literair sadisme

- Een (meta-)hermen-ethische benadering van literair sadistische verhalen stelt zich de vraag welke factoren bijdragen aan de interpretatieve en evaluatieve trajecten die lezers afleggen (cf. Korthals Altes 2014).
- Een (meta-)hermen-ethische benadering van literair sadistische verhalen erkent de **diversiteit** aan interpretatieve en evaluatieve praktijken die lezers hanteren (cf. Korthals Altes & Moenandar 2024).

Contact

Lander.Kesteloot@ugent.be
<https://research.flw.ugent.be/en/lander.kesteloot>

Universiteit Gent

@ugent

Ghent University